

18.11.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**18 Kasım 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

18 Kasım 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Kıyı Tesisi İşletme İzni ve Kıyı Tesisi İşletmecileri Hakkında Yönetmelik

ANA STATÜ

- Türkiye E-Spor Federasyonu Ana Statüsü

TEBLİĞ

- Geçici İthal Edilen Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Seri No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 7)

YARGI BÖLÜMÜ

YARGITAY KARARLARI

- Yargıtay 2. ve 9. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

Lisanslı depolardaki ürünlere çıkışta analiz zorunluluğu

Lisanslı depolardaki ürünlerin analiz işlemlerinde düzenlemeye gidildi. Düzenleme ile depolardaki hububat, baklagiller ve yağlı tohum ürünlerinde çıkışta analiz zorunlu hale geldi.

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yönetmelikle, lisanslı depolarda muhafaza edilen ürünlerin analiz ve sınıflandırma işlemlerini yapan yetkili sınıflandırıcı laboratuvarların iş ve işlemlerine yönelik düzenleme yapıldı.

Buna göre, lisanslı depolarda tutulan hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar ürünlerinde çıkışta analiz zorunlu hale geldi.

Yetkili sınıflandırıcı ücret tarifiesi her yıl yıllık tüketici fiyat endeksi ile üretici fiyat endeksinin ortalaması oranında güncellenecek. Bu oran Bakanlık tarafından yarısı oranında azaltılabilecek. Öte yandan laboratuvarların çalışma koşullarına yönelik de düzenlemeler yapıldı.

Erdoğan: Buğday bizde una çevrilip Afrika'ya gönderilebilir

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya ve Ukrayna tahılının Afrika ülkelerine bedava ulaştırılması konusunda “Buğdayın gelip bizde una çevrilmesi ve bu şekilde gönderilmesi onları da ciddi manada rahatlatacaktır” dedi. Erdoğan, ayrıca Türkiye'nin enerjide “yeniden ihraç” sürecini başlatabileceğini söyledi.

Erdoğan, G20 kapsamında gittiği Endonezya temaslarının ardından gazetecilerle gerçekleştirdiği mülakatta, tahıl koridorunun geleceği, bu bağlamda ABD Başkanı Joe Biden'le yaptığı, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'le de yapacağı görüşmeyi değerlendirirken, Afrika ülkelerine ücretsiz tahıl planına işaret etti. Erdoğan “Böyle bir mutabakatımız zaten oldu. İnşallah bu buğdayın gelip bizde una çevrilmesi ve bu şekilde gönderilmesi onları da ciddi manada rahatlatacaktır” dedi.

Enerjide yeniden ihraç

Erdoğan, küresel enerji krizi ve Türkiye'nin durumunu değerlendirirken de Akkuyu ve sonrasında planlanan Sinop nükleer santrallerine işaret etti.

Süreçlerin tamamlanmasıyla Türkiye'nin enerji ihraç eder hale gelebileceğini anlatan Erdoğan, “Bu arada bize ‘biz sizi enerji noktasında da destekleyebiliriz’ diyen ülkeler de var. Bu konuda onlarla da bu ilişkilerimizi devam ettireceğiz. İnşallah gerekirse oralardan da kendimiz için olmaktan öte alıp ihracını yapma, yani swap diyebileceğimiz bir süreci de başlatma şansımız ayrıca var. İsim vermeyim, onu gidip görüşüp, karara bağladıktan sonra açıklarız” ifadesini kullandı.

Ukraynalı bakan: Tahıl koridoru anlaşması uzatılacak

Ukrayna Altyapı Bakanı Oleksandr Kubrakov, Karadeniz tahıl anlaşmasının 120 gün uzatılacağını duyurdu.

Gıda tedariki açısından dikkatle takip edilen tahıl koridoru anlaşması uzatılacak.

Açıklama Ukrayna Altyapı Bakanı Oleksandr Kubrakov'dan geldi. Twitter hesabından açıklama yapan Kubrakov anlaşmanın 120 gün uzatılacağını belirtti. Bakan Kubrakov paylaşımında başka detay vermedi.

Kubrakov paylaşımında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın gıda krizine karşı küresel mücadelede önemli adımlar attıklarını da vurguladı.

BM memnuniyetle karşıladı

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres Karadeniz tahıl anlaşmasının uzatılmasını memnuniyetle karşıladığını söyledi.

Guterres, "Tüm tarafların, Karadeniz tahıl anlaşmasını sürdürmekte anlaşarak Ukrayna'dan tahıl, gıda ve gübrenin güvenli sevkedilmesine yardımcı olmalarını memnuniyetle karşılıyorum" dedi.

Guterres aynı zamanda BM'nin, "Rusya'dan gıda ve gübre ihracatı yapılmasının önündeki engelleri kaldırmakta kararlı" olduğunu ifade ederek Moskova için anlaşmanın olmazsa olmaz maddesine değindi.

Rus tarafından sinyaller gelmişti

Rus tarafından gelen açıklamalar da anlaşmanın uzatılacağı yönünde vurgular içeriyordu.

Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, 19 Kasım'da süresi sona erecek tahıl anlaşmasının uzatılmasıyla ilgili müzakerelerin sürdüğünü söylemişti.

Uzmanların konu hakkında yoğun bir şekilde çalıştığını anlatan Peskov, "Bildiğiniz gibi anlaşmaya ilişkin, temel olarak, Rus ürünlerinin de ihracıyla ilgili kısıtlamaların kaldırılmasına yönelik anlaşmalardan bahsediyoruz. Birleşmiş Milletler ile yapıcı temaslar var." diye konuşmuştu.

Peskov, Rus ürünlerine yönelik kısıtlamaları da kapsayan görüşmelerin çözüme kavuşmasını beklediklerine işaret ederek, "Tahıl anlaşmasının uzatılmasına yönelik olumlu gelişmeler var ancak önceki anlaşmaların tam olarak uygulanmasını sağlamak gerekiyor." ifadesini kullanmıştı.

Bloomberg'in daha önce çıkan haberinde de Rusya'nın anlaşmanın yenilenmesine izin vereceği belirtilmişti.

ABD'de yapay ete yeşil ışık

Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), Kaliforniyalı bir start-up şirket tarafından geliştirilen, laboratuvarda yetiştirilmiş bir et ürününü ilk kez insan tüketimi için güvenli olarak onayladı.

FDA, Memphis Meats olarak bilinen Upside Foods'a, tavuklardan canlı hücreler almak ve laboratuvar ortamında yetiştirilmiş hayvan hücresi gıdası üretmek için hücreleri kontrollü bir ortamda büyütmek üzere hayvan hücre kültürü teknolojisini kullanma izni verdi.

CNBC'nin haberinde yer alan bilgilere göre ajans, Upside Foods'un üretimini ve yapay hücre materyalini değerlendirdiğini ve yapay tavuk filetosunun güvenliği hakkında **"başka sorusu olmadığını"** söyledi. Şirket, ABD Tarım Bakanlığı tarafından da denetlendikten sonra ürünlerini piyasaya sürebilecek.

FDA Komiseri **Robert Califf** ve FDA'nın Gıda Güvenliği ve Uygulamalı Beslenme Merkezi Direktörü **Susan Mayne** yaptıkları açıklamada, **"Dünya bir gıda devrimi yaşıyor ve ABD FDA'sı gıda tedarikinde inovasyonu desteklemeye kararlı"** dedi.

İki milyar dolardan fazla yatırımla desteklenen küresel yapay et endüstrisinin, hayvansal gıda üretiminden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını azaltarak, gıda sisteminin daha sürdürülebilir hale getirilmesinde ve iklim değişikliğinin hafifletilmesinde önemli bir rol oynaması bekleniyor.

Başka şirketlerle çalışmaya da hazırlar

FDA'nın güvenlik onayı sadece Upside ürünleri için geçerli olsa da, ajans yapay hayvan hücreli gıda ve üretim süreçleri geliştiren başka firmalarla da çalışmaya hazır

18.11.2022

olduğunu söyledi. Kurum, deniz ürünleri hücrelerinden yapılanlar da dahil olmak üzere, yapay hayvan hücrelerinden yapılan farklı ürün türleri hakkında birden fazla firmayla görüşmeler yürüttüğünü söyledi.

Upside Foods'un CEO'su ve kurucusu **Uma Valeti** yaptığı açıklamada, **"Bu, gıda tarihinde bir dönüm noktasıdır. Bu dönüm noktası et üretiminde yeni bir çağa doğru atılan önemli bir adımı işaret ediyor ve ABD'li tüketicilerin yakında doğrudan hayvan hücrelerinden yetiştirilen lezzetli etleri yeme şansına sahip olacakları için çok heyecanlıyım"** ifadelerini kullandı.

KKM girişleri durma noktasına geldi

Döviz kurlarının baskılanması ve enflasyondaki artışa rağmen faiz getirisi azalan kur korumalı mevduat hesapları, cazibesini yitirdi.

Şebnem TURHAN

Kurdaki yatay seyir ve Merkez Bankası'nın politika faizi indirimleriyle düşen mevduat faizi oranı kur korumalı mevduatın cazibesini azalttı. BDDK verilerine göre geçen hafta KKM girişleri sadece yüzde 0,06 arttı.

Son aylarda dolar/TL kurundaki yatay seyir kur korumalı mevduat girişlerini olumsuz etkiledi. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre geçen hafta itibariyle KKM hesaplarının büyüklüğü bir önceki haftaya göre sadece yüzde 0,06 artışla 1 trilyon 474 milyar 441 milyon liraya çıktı. Kurdaki değişimlerin yatay seyri ve bankaların KKM mevduatlarına politika faizinin en fazla 3 puan üstü faiz uygulayabiliyor olması yatırımcının KKM tercihinin azalmasına neden oldu.

BDDK verilerine göre son haftalarda artış hızında oldukça ciddi bir yavaşlama gözleniyordu. Geçen yıl kur atağının yaşandığı aralık ortasından itibaren devreye alınan ve özellikle şirketlere kur gelirlerinin vergi avantajı sağlanmasıyla şubat ortasında girişlerin haftalık çift haneli büyüme gösterdiği KKM'de yeni girişler hız kesti.

Ekimle birlikte rüzgar tersine döndü

Tüzel kişilerin ilk KKM hesaplarının 6 aylık olması nedeniyle dönüşümlerinin yoğun olduğu temmuz ağustos aylarında da haftalık yüzde 3'ü aşan artışların yaşandığı KKM hesaplarında ekim ayıyla birlikte ise rüzgar tersine dönmeye başladı. Ekimin ilk haftasından itibaren haftalık artışla önce yüzde 1,5'e indi, ekimin son haftasıyla

birlikte ise yüzde 1'in de altına geriledi. Kasımın ilk haftasında KKM'de haftalık değışı yüzde 0,72 olurken geçen hafta itibariyle de yüzde 0,06 ile yerinde saydı. Eylül sonunda ulaştığı 1.4 trilyon barajı 1.5 aydır aşılamadı.

Dolar/TL'de ekim başından bu yana değışim ise yüzde 0,23 seviyesinde. Bu yatay seyrin yanı sıra ağustosla birlikte başlayan politika faizi indirimleri de KKM tercihlerinde etkili oldu. Bankalar Merkez Bankası'nın politika faizinin en fazla 3 puan üzerinde KKM mevduatlarına faiz oranı uygulayabiliyor. Ağustosta 100 baz puan, eylülde 100 baz puan ve ekimde ise 150 baz puanlık politika faizi indirimleriyle KKM yeni girişlerde uygulanan mevduat faiz oranı yüzde 13,5'e geriledi. Şu an TL mevduat faizleri yüzde 20'lere kadar çıkabiliyor. KKM tercih eden müşterilere TL mevduat faizinden daha düşük bir faiz oranı uygulanıyor.

KKM hesaplarının seyri

Öte yandan KKM mevduatlarının toplam mevduat içinde artan payı da son haftayla birlikte geriledi. Toplam mevduatta payı ekimin ilk haftasında yüzde 17,49 ile en yüksek seviyeye çıkan KKM mevduatları geçen hafta ise toplam mevduatta yüzde 17,18 pay aldı. Dövizde endeksli bir yatırım aracı olduğu için yabancı para mevduatlarındaki oranı da hızla artan KKM'nin yine geçen hafta oranı yüzde 33,4'e indi. Yabancı para mevduatları içinde KKM'nin payı yine kasımın ilk haftasında yüzde 33,42 ile en yüksek seviyesine çıkmıştı.

Net rezervlerde 3.7 milyar dolarlık artış

Merkez Bankası haftalık para ve banka verilerine göre TCMB net uluslararası rezervleri 11 Kasım'da 3 milyar 691 milyon dolar arttı. IMF tanımlı net uluslararası rezervler böylelikle 18 milyar 230,4 milyon dolara yükseldi. Öte yandan Merkez Bankası toplam rezervleri de aynı hafta 117.5 milyar dolar ile yılın en yüksek seviyesine yükseldi. Merkez Bankası toplam rezervleri 11 Kasım haftasında bir

önceki haftaya göre 3 milyar 841 milyon dolar arttı. Verilere göre, 11 Kasım itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 1 milyar 445 milyon dolar artışla 76 milyar 621 milyon dolara çıktı. Brüt döviz rezervleri, 4 Kasım'da 75 milyar 176 milyon dolar seviyesinde bulunuyordu. Söz konusu dönemde altın rezervleri de 2 milyar 395 milyon dolar yükselerek 38 milyar 507 milyon dolardan 40 milyar 902 milyon dolara ulaştı. Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 11 Kasım haftasında bir önceki haftaya kıyasla 3 milyar 841 milyon dolar artışla 113 milyar 682 milyon dolardan 117 milyar 523 milyon dolara yükseldi. Söz konusu veri, yılın en yüksek seviyesine işaret etti.

Net rezervlerde 3.7 milyar dolarlık artış

Merkez Bankası verilerine göre net uluslararası rezervler 11 Kasım haftasında 3 milyar 691 milyon dolar arttı.

Dünya Gazetesi

Merkez Bankası haftalık para ve banka verilerine göre TCMB net uluslararası rezervleri 11 Kasım'da 3 milyar 691 milyon dolar arttı. IMF tanımlı net uluslararası rezervler böylelikle 18 milyar 230,4 milyon dolara yükseldi.

Öte yandan Merkez Bankası toplam rezervleri de aynı hafta 117.5 milyar dolar ile yılın en yüksek seviyesine yükseldi.

Merkez Bankası toplam rezervleri 11 Kasım haftasında bir önceki haftaya göre 3 milyar 841 milyon dolar arttı. Verilere göre, 11 Kasım itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 1 milyar 445 milyon dolar artışla 76 milyar 621 milyon dolara çıktı.

Brüt döviz rezervleri, 4 Kasım'da 75 milyar 176 milyon dolar seviyesinde bulunuyordu. Söz konusu dönemde altın rezervleri de 2 milyar 395 milyon dolar yükselerek 38 milyar 507 milyon dolardan 40 milyar 902 milyon dolara ulaştı.

Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 11 Kasım haftasında bir önceki haftaya kıyasla 3 milyar 841 milyon dolar artışla 113 milyar 682 milyon dolardan 117 milyar 523 milyon dolara yükseldi. Söz konusu veri, yılın en yüksek seviyesine işaret etti.

100 milyar daha gitti

KARAR GAZETESİ

Doları tutmak için 128 milyarı eriten Merkez Bankası sonuç vermeyen yöntemde ısrarı sürdürüyor. Uzmanlar, MB'nin 2022'de kuru frenlemek için 100 milyar dolar sattığını kaydetti. 128 milyar iki yılda giderken bu kez bir yılda 'buharlaşıma' dikkat çekti. Piyasaya sürülen paranın 'dost ülkelerden' sağlandığı belirtilerek 'Şimdi durum daha vahim' yorumları yapıldı.

MERKEZ İLK SATIŞI İKİ YILDA YAPMIŞTI BU KEZ BİR YIL İÇİNDE ERİTİLİYOR
Hükümetin 'rezervi sat doları tut' anlayışı üzerine bina ettiği sistem çıkmazda... Kur korumasıyla milletin cebine binen yük artarken bunun üstüne kuru frenlemek uğruna rezerv buharlaştırılmaya devam ediliyor. 2019 seçimleri öncesi başlayan süreçte Merkez Bankası'nın kasasındaki 128 milyarın satılması doların rekorunu engelleyemedi. Buna rağmen sonuç vermeyen yöntemde bu kez borç parayla ısrar ediliyor.

FAİZDE İNDİRİM DÖNGÜSÜ BAŞLADI PİYASAYA DOLAR SÜRME HAMLESİ ARTTI

Bankacılık uzmanları, hükümetin 'Dost ülkelerden alınan paralar' söylemine işaret etti. Dövizin kontrol altında tutulması amacıyla yılbaşından bu yana elde edilen 100 milyar doların satıldığı ileri sürüldü. Reuters'ın haberine göre, piyasaya müdahaleler faizde indirim döngüsünün yeniden başladığı son iki aylık süreçte arttı. Eylülde piyasaya müdahale 15 milyar seviyesine çıkarken bu rakam ekimde 10 milyar oldu.

Merkez Bankası geçtiğimiz yıllarda kuru tutabilmek için 2 senelik süreçte 128 milyar dolarlık satış yapmış buna rağmen kur 5 lira seviyesinden 8 liralara aşmıştı. Şu an 19 liraya yaklaşan dolar sonrasında 128 milyar dolarlık satıştan ders almayan ekonomi yönetiminin şimdi 100 milyar dolarlık satış daha yaptığı iddia edildi. Bloomberg ekonomistleri satışın son 2 ayda faiz indirimleriyle hızlandığını söyledi.

Uzun bir süredir yatay bir seyir izleyen dolar/TL'de zirvedeki hacim sürüyor. Yaşanan zirveler sonrasında Merkez Bankası'nın hala arka kapıdan döviz satışı iddiaları sürerken, şimdi de 100 milyar doların satıldığı tahmin edildi. Yaklaşık 3 yıl önce satılan 128 milyar dolar sonrasında kur sadece frenlenmişti. Gelecek Partili ekonomist Kerim Rota'nın o dönemde bahsettiğine göre, 128 milyar dolarlık TCMB döviz rezerv satışına Mart 2019'da yerel seçimler öncesi başladı. Döviz rezervlerinin satışı 2020 Kasım'da dönemin Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın istifası ve dönemin TCMB Başkanı Murat Uysal'ın görevden alınması ile sona erdi. Yani bu tabloda 128 milyar doların yakılması 2 sene sürdü. 2019'un başlarında 5 lira seviyelerinde olan kur, 2020 sonunda 8 liranın üzerine çıkmıştı. Uzmanlar o süreçte '128 milyar doların harcanmaması durumunda neler yaşanacağını tahmin bile edemiyoruz' yorumunu yapmışlardı. Uzmanlar, MB'nin 2022'de kuru frenlemek için 100 milyar dolar sattığını kaydetti. 128 milyar iki yılda giderken bu kez bir yılda 'buharlaşıma' dikkat çekti. Piyasaya sürülen paranın 'dost ülkelerden' sağlandığı belirtilerek 'Şimdi durum daha vahim' yorumları yapıldı.

Reuters'a konuşan bankacıların hesabına göre Merkez Bankası, 'yeni yöntemlerle' yılbaşından beri elde ettiği 100 milyar dolar, rezervlere dahil edilmeden arz olarak piyasaya geri satıldı. Bloomberg'e göreyse müdahale miktarı 98 milyar dolar. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın damadı Berat Albayrak'ın ekonomi koltuğunda oturduğu dönemden bu yana dolardaki yükselişi durdurmak için piyasaya müdahale ediliyor. Albayrak döneminden sonra başta CHP olmak üzere muhalefet partileri, MB'nin döviz rezervlerinden 128 milyar doların satıldığını ve bu miktarın nereye gittiğinin bilinmediğini iddia etmeye başlamıştı. Devam eden satışlar, yine doları durdurmak için devreye sokulan kur korumalı mevduatla da sürdü.

FAİZ İNDİRİMLERİ MÜDAHALEYİ ARTTIRDI

Bloomberg Türkiye ve İsveç Ekonomisti Selva Baziki sosyal medya üzerinden tablo paylaşarak şu yorumu yaptı: "TCMB'nin Ocak-Ekim arası döviz piyasalarına 98 milyar dolara kadar müdahale ettiğini tahmin ediyoruz. Bu ayda yaklaşık 10 milyar dolar demek. Son iki ayda faiz indirimlerinin ardından müdahalelerin hız kazandığını görüyoruz. Tahminlerimiz, yaklaşık 2 milyar dolarlık gerçek bir değişikliğe karşılık, rezervlerde 100 milyar dolarlık beklenen bir değişiklik olduğunu gösteriyor. TCMB'nin müdahalesini beklenen ve gerçekleşen değişimler arasındaki farkın 98 milyar dolara ulaşması olarak kabul ediyoruz."

SON İKİ AYDA TRAFİK ARTTI

Bloomberg'in haberine göre Merkez Bankası 2022'de döviz kuru piyasalarına 98 milyar dolar büyüklüğünde müdahale etti. Piyasaya müdahaleler faizlerin artanından yeniden indirilmeye başladığı son iki ayda arttı. Paylaşılan grafiğe göre, Merkez Bankası eylülde piyasalara 15 milyar dolarlık müdahalede bulunurken ekimde bu rakam 10 milyar dolarda 'kaldı.'

SWAP HARIÇ REZERV 55 MİLYAR DOLAR

Ayrıca birçok kaynak döviz piyasasını yapay olarak dengelemenin sürdürülemez olduğunu belirtiyor. Önümüzdeki aylarda oluşabilecek yüksek enerji faturasının zaten olumsuz bir durumda olan ticaret dengesini daha fazla bozabileceği uyarıları yapılıyor. Tellimer Research'ten kıdemli ekonomisti Patrick Curran "Türkiye şimdilik liralasma politikalarıyla idare etmeye devam edebilir. Ancak ödemeler dengesi istikrarının ne kadar süreceği belirsiz" diye konuştu. Reuters, Türkiye'de enflasyonun yüzde 85'i geçtiği ve TL'nin dolar karşısında geçen sene yüzde 44 değer kaybettiğini kaydetti TL'nin dolar karşısındaki bu yılki değer kaybı ise yüzde 29 oldu. Ancak ağustos ortasından itibaren TL'nin kaybı yalnızca yüzde 3 olarak gerçekleşti. Merkez Bankası'nın swap harici net rezervleri ise 55 milyar dolar eksiye.

'TÜRK HALKININ EVİNDE' DENİLMİŞTİ

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Canikli o dönemde muhalefetin '128 milyar dolar nerede' sorusuna sosyal medya hesabından 20 maddeyle yanıt vermişti. Canikli'nin açıklamasının ardından CHP il ve ilçe başkanlıklarına asılan pankartların indirilmesi için gece yarısı operasyon yapılmıştı. Canikli "128 milyar doların 36 milyar doları ile altın ithal edilmiştir ve bu altınlar Cumhuriyet Altını, bilezik ve benzeri yatırım aracı olarak Türk halkının evindedir. 75 milyar doları Türkiye'deki bankalarda gerçek ve tüzel kişilerin hesaplarında durmaktadır. Özel sektör 43 milyar dolarlık yurtdışına olan döviz borcunu ödemiş. Yabancı portföy yatırımcı 12 milyar dolar satın alarak yurtdışına çıkarmıştır" açıklamasını yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Enerji konusunda birilerine muhtaç değiliz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Enerji konusunda Türkiye olarak şu an iyi bir konumdayız diyebilirim. Birilerine muhtaç değiliz" dedi. İYİ Parti'ye de bir çağrıda bulunan Erdoğan, "Masayı terk etmek üzere konumunu gözden geçirmeli" dedi. Erdoğan, buğdayın Afrika'ya gönderilmesine dair ise "Bizde una çevrilmesi ve gönderilmesi onları rahatlatacaktır" ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, G20 Liderler Zirvesi için bulunduğu Endonezya'nın Bali adasında Türk gazetecilere açıklamalarda bulundu, gündeme ilişkin soruları yanıtladı.

Zirvedeki programlarını başarıyla tamamladıklarını belirten Erdoğan, samimi misafirperverlikleri için Endonezya makamlarına teşekkür etti.

Zirve öncesinde Endonezya Cumhurbaşkanı Joko Widodo ile bakanların katılımıyla bir görüşme gerçekleştirdiklerini ifade eden Erdoğan, Widodo ile ikili ilişkileri tüm yönleriyle kapsamlı bir şekilde ele aldıklarını aktardı.

Türkiye-Endonezya arasında kurulan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi'nin, iki ülke ilişkileri açısından tarihi bir adım olduğuna işaret eden Erdoğan, "Konseyimizin ilk toplantısını da kısa sürede gerçekleştirerek, yakaladığımız ivmeyi devam ettirmek istiyoruz. Ortak hedefimiz olan 10 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşmak için gayretlerimizi artırma kararı aldık." diye konuştu.

Savunma, teknoloji, inovasyon, çevre, ormancılık ve kalkınma iş birliği alanlarında imzalanan 5 anlaşmanın bu süreci kolaylaştıracağına inandığını dile getiren Erdoğan, özellikle savunma sanayisi alanında iki ülke arasında ciddi bir iş birliği potansiyeli olduğunu gördüklerini söyledi.

G20 Bali Zirvesi'nin temasının "Birlikte Toparlanma - Daha Güçlü Toparlanma" olduğunu anımsatan Erdoğan, şunları kaydetti:

"Gıda ve enerji güvenliği de zirvenin temel başlıkları olarak ön plana çıktı. Gıda güvenliği meselesi 2015 yılında deruhte ettiğimiz G20 dönem başkanlığımızın ana gündem maddelerinden biriydi. G20 tarihindeki ilk enerji bakanları toplantısı da yine bizim dönem başkanlığımızda icra edildi. Antalya Zirvesi'nden bugüne yaşananlar, ülkemizin 7 yıl önce gündeme taşıdığı konuların isabetini de böylece göstermiş oldu. İştirak ettiğimiz otumlarda enerji ve sağlık başlıklarında Türkiye olarak attığımız adımların takdir topladığını da gördük. Aynı şekilde Rusya-Ukrayna arasındaki esir takası ve tahıl koridoru girişimimizin dünya liderleri tarafından memnuniyetle karşılandığına da şahit olduk."

"Mülteciler konusu bağımsız bir paragrafta yer aldı"

Türkiye'nin, G20 Bali Bildirgesine de önemli katkılarının olduğuna değinen Erdoğan, Rusya-Ukrayna krizine yönelik her tarafla konuşabilme yeteneğiyle, ara bulucu bir rol oynayan Türkiye'nin ortak bir bildirgenin çıkarılmasında aktif bir tutum sergilediğini vurguladı.

Türkiye öncülüğünde hayata geçirilen Karadeniz Tahıl Koridoru Girişiminin, Türkiye ve İstanbul Anlaşmasına da referans verilerek tüm G20 ülkelerince memnuniyetle karşılandığını anlatan Erdoğan, mülteciler konusunda iş birliği içerisinde olunmasının gerekliliğinin de G20 Bildirgesi'nde bağımsız bir paragraf olarak yer aldığına dikkati çekti.

Zirve marjında ayrıca mevkidaşlarıyla ikili görüşmeler gerçekleştirdiğini hatırlatan Erdoğan, "Bu temalarımızda savunmadan enerjiye, terörle mücadeleden yatırım, ticaret ve turizme kadar gündemimizde yer alan konuları istişare ettik. Ziyaretimizin ülkemiz, milletimiz ve tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını diliyorum." dedi.

"Onlar, niye bunlarla aynı masaya düşüyor"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, değerlendirmelerinin ardından basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

"İstiklal Caddesinde hain terör saldırısı gerçekleşti ve bu hepimizi derinden etkiledi. Daha önceki saldırılarda olduğu gibi, yine CHP başta olmak üzere muhalefet partileri, terör örgütünü kınamak, lanetlemek yerine 'hükümete yarıyor' düşüncesiyle bir anlamda devleti suçlayan bir tutum sergiledi. Bazı basın kuruluşlarından da benzer yaklaşımlar söz konusu oldu. Bu konudaki görüşleriniz nedir?" sorusu üzerine

Erdoğan, o gün saldırıyla ilgili bütün gelişmeleri yakından takip ettiklerini, 81 yaralı bilgisi geldiğini, ölümler noktasında çok endişelendiklerini söyledi.

İstiklal Caddesi'ndeki terör saldırısında 2'si çocuk 6 kişinin hayatını kaybettiğini anımsatan Erdoğan, "Rabb'im her birine rahmet eylesin. Şu anda 5 vatandaşımız hala yoğun bakımda. Yaralıların sayısı 25'e indi, diğerleri taburcu edilmiş vaziyette." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti:

"Şunu bütün samimiyetimle, açık sözlü olarak söylemem gerekir, bütün bunlara rağmen muhalefetin her zaman olduğu gibi bu olayların acısını hissetmeyeişine biz zaten alıştık. Bu muhalefet, teröristlerle kol kola Ankara'dan İstanbul'a yürüyen muhalefettir. Biz, bu muhalefete yabancı değiliz. Bunların tavırlarına da yabancı değiliz. Şu anda bunlar PKK'nın parlamentodaki uzantısıyla zaten beraber hareket etmiyorlar mı? Beraber hareket ediyorlar. Kaldı ki bunların şu anda kendi içinde zaten terör söylemlerini ifade eden kişiler yok mu? Var. Nitekim şimdi bunlardan bazılarıyla ilgili dokunulmazlıklarının kaldırılmasına yönelik parlamentoda çalışmalar da devam ediyor. Bunlara alıştık.

Burada özellikle muhalefetin içinde, CHP'yi bir kenara koyalım, altılı masanın hepsini söylememe gerek yok, ama İP'in (İYİ Partinin) bunlarla aynı çizgiye düşmesi tabii düşündürücü. Onlar niye bunlarla aynı masaya düşüyor veyahut aynı konuma geliyor? Bu tabii düşündürücüdür. Hele hele böyle bir dönemde. Temenni ederiz ki bunlar da bir dönüşüm yapmak suretiyle gerek bu masayı terk etmek, gerekse milli ve yerli bir duruş sergilemek üzere konumunu yeniden gözden geçirir."

"Herkes heybesinde ne varsa ortaya koyacak"

"İstiklal Caddesi'ndeki saldırıyı 'seçim yaklaştıkça yapılabileceği konuşulan provokasyonlardan biri' olarak ifade edenler var. Siz bu saldırıyı seçimle ilişkilendiriyor musunuz? Bu tür saldırıların olabileceğini düşünüyor musunuz?" sorusuna Erdoğan, "Bir defa şunu peşinen söyleyeyim, biz, hiçbir provokasyona Allah'ın izniyle pabuç bırakmayız. Gereği neyse bunun gereğini yaparız ve yapacağız. 'Bu saldırı, yaklaşan seçimlerle bağlantılıdır' gibi bir ifade de terör örgütünün yaymaya çalıştığı korku senaryosunun bir parçası." yanıtını verdi.

"Ama benim milletimin, benim vatandaşımın feraseti çok yüksektir. Hiçbir zaman bu oyunlara gelmez." diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Seçime yönelik herkes zaten heybesinde ne varsa ortaya koyacak. Biz de koyacağız. Benim milletim de o yüksek ferasetiyle sandıklarda bunlara gereken cevabı verecektir. Terörün dini, dili, ırkı yok. İşte orada 15 yaşındaki bir yavrumuz da şehit oldu. 3-4 yaşlarında bir yavrumuz da yaralandı. Dünya güzeli bir yavru. Süleyman Bey'le konuştuk, tıbbi müdahaleler noktasında ne gerekiyorsa bütün hepsini yapacağız. İnşallah onların tedavisini de o şekilde sürdüreceğiz, yapacağız.

Vefat eden kardeşlerimizin definleri yapıldı. Rabb'im makamlarını ali eylesin. Şu anda 25 kadar yaralımız var. Bunların içinde 5 tane yoğun bakımda olan var. Bunların tedavilerini de süratle yaptırıp inşallah onları da taburcu ederiz."

"İlişkilerimizi devam ettireceğiz"

"Hafta başında Ankara çok önemli bir görüşmeye ev sahipliği yaptı. Türkiye'nin koordinasyonu ABD ve Rus istihbarat başkanları Ankara'da bir araya geldi. Bu buluşmanın gerçekleşme sürecinde Türkiye'nin üstlendiği role ve bu görüşmeden beklentilere dair bizimle hangi notları paylaşabilirsiniz?" sorusuna Erdoğan, şu yanıtı verdi:

"Şu kadarını söyleyeyim; Rusya'nın ve Amerika'nın burada nükleer silaha müracaat edip etmeyeceği konusunda İstihbarat Başkanı'mdan aldığım bilgi, şu an itibarıyla her iki tarafın da nükleer silahla ilgili herhangi bir teşebbüsünün olmayacağı istikametinde. Biz de tabii yakın markajda tutalım, sık sık bir araya gelmelerini sağlayalım istiyoruz. Allah göstermesin, bu yeni bir dünya savaşına yol açar. Buna da fırsat vermeyelim."

"ABD Başkanı Joe Biden'la bir görüşmeniz oldu burada. Biz, size 'Rusya'nın tahıl anlaşmasını askıya almasından sonra başlattığınız diplomasi süreciyle sorun nasıl çözüldü?' diye sorduğumuzda, 'Önce Biden'a anlatacağım, sonra size anlatacağım' demiştiniz. Biden'la bu konuyu konuştunuz mu? Malum Rusya'nın beklentileri var, kendi tahıl ve gübresini ihraç edebilmesi için gerekli garantileri ABD veriyor mu? 'Endonezya dönüşü Putin'le görüşeceğim' dediniz. ABD'den bir mesaj iletecek misiniz? İki ülke liderinin görüşme olasılığına nasıl bakarsınız? Rus tahılının ihracı konusunda Türkiye'de işlenmesi, buradan Afrika'ya gönderilmesi projesi ne aşamada? Bu ne zaman başlar?" sorusu üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu bilgileri paylaştı:

"Tabii önce görüşmemizi bir yapalım. Görüşmemizi yaptıktan sonra da Sayın Putin'in bize söylediği en önemli başlık, bu tahıl ücretsiz olarak Afrika ülkelerine, Mali, Cibuti, Sudan, Somali gibi ülkelere göndermekti. 'Burada aynı şekilde bu işin ücretsiz gönderilmesine biz de katkıda bulunuruz' dedik. 'Fakir fukara, garip gureba Afrika halkı aç, açık, onları böyle bir konumda bırakmayalım' dedik. Böyle bir mutabakatımız zaten oldu. İnşallah bu buğdayın gelip bizde una çevrilmesi ve bu şekilde gönderilmesi onları da ciddi manada rahatlatacaktır. Biden tabii bu konularla ilgili önce bize teşekkürünü ifade etti. 'Bu tahıl koridorunda üstlendiğiniz rol sebebiyle teşekkür ederim' dedi. Bunun dışında F-16'larla ilgili konuda 'işin tamamen elinde olduğunu, bunun hassasiyeti içerisinde olduğunu' söyledi. Bu konudaki ilişkilerimizi devam ettireceğiz. Burada Dışişleri Bakanlarımızın, Savunma Bakanlarımızın da bu süreci yakından takip etmeleri suretiyle, temennim odur ki inşallah kısa zamanda F-16 meselesini de bu vesileyle çözmüş oluruz."

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile G20 Zirvesi kapsamında yaptığı görüşme hatırlatılarak, Macron'un zirve öncesi yaptığı açıklamada, "Türkiye'nin Afrika'da özellikle emperyal tavırlar sergilediği emperyalist olduğu" yönündeki iddialarının gündeme gelip gelmediği sorulan Erdoğan, şunları kaydetti:

"Her konuyu, her yerde gündeme getirmek o konunun ciddiyetini ortadan kaldırır. Ben ona sadece dedim ki 'Emmanuel, bazı yerlerde bana sataşıyorsun, daha önce de konuştuk. Sen dedin ki 'Hanımlar gayet iyi anlaşıyor ama biz anlaşıyoruz.' 'Yok, yok anlaşıyoruz, bugün burada gayet iyi görüşmelerimiz oldu.' dedi. 'Bundan sonra da bu böyle devam etsin. Herhangi bir sıkıntıya fırsat vermeyelim.' dedim. Bu konularla ilgili olarak da yine aynı durumu koruduk. Ancak biliyorsunuz bizim Fransa ile en önemli konulardan bir tanesi SAMP-T meselesi. Bu konuyla ilgili İtalya Başbakanı ile yaptığımız görüşmede dedi ki 'Teknik bazı sorunlar kaldı, bunları da çözmek suretiyle üçlü olarak Fransa-İtalya-Türkiye SAMP-T meselesini de kısa zamanda çözelim.' İtalya Başbakanı ile ilk görüşmemizdi ama çok ciddi, kararlı bir görüşme yaptık. Özellikle de savunma sanayisine yönelik yaptığımız görüşme iyi oldu. Bunun yanında enerji ile ilgili yaptığımız görüşme iyi oldu. Libya konusunda iyi bir görüşme yaptık. Göçle ilgili iyi bir görüşmemiz oldu. 'Bu konularla ilgili kısa zamanda sizleri Türkiye'ye bekliyoruz. Türkiye'de bu konuları ilgili arkadaşlarımızla beraber de ele alarak sürdürelim.' dedik. O da not etti."

"Türkiye'nin enerjiyle ilgili bir sorunu kalmayacak"

Endonezya ziyareti öncesi, "Türkiye'nin yaşanmakta olan enerji krizinin çözümü bakımında da anahtar konumda olduğunu hatırlatacağım." açıklaması ve enerji üssü kurulumuna ilişkin gelecek günlerde somut bir adım atılıp atılmayacağı sorulan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şu yanıtı verdi:

"Enerji konusunda Türkiye olarak şu an itibarıyla iyi bir konumdayız diyebilirim. Birilerine muhtaç değiliz. Hele hele Akkuyu olayı şurada 2-3 sene içinde bittiği anda, oradan da çok ciddi bir kapasiteyi elde etmiş olacağız. Ardından ben yine Sayın Putin'le Sinop'u da görüşmüştüm. Orada da inşallah dört türbin inşa edeceğiz ve Akkuyu kadar -belki daha fazla- oradan da elde edeceğiz. Bunları da elde ettiğimiz andan itibaren Türkiye'nin zaten enerjiyle ilgili bir sorunu kalmayacak. Çok daha iyi bir konuma geleceğiz. Ve biz, enerji ihracına da rahatlıkla başlayabiliriz."

Bu arada Türkiye'ye "Sizi enerji noktasında da destekleyebiliriz" diyen ülkelerin de bulunduğunu aktaran Erdoğan, "Bu konuda onlarla da bu ilişkilerimizi devam ettireceğiz. İnşallah gerekirse oralardan da kendimiz için olmaktan öte alıp ihracını yapma, yani SWAP diyebileceğimiz bir süreci de başlatma şansımız ayrıca var. İsim vermeyeyim, onu gidip görüşüp, karara bağladıktan sonra açıklarız." dedi.

Zirvede, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni ile görüşmesi hatırlatılarak, "Meloni'nin seçim öncesi konuşmaları ile sizin çizdiğiniz olumlu görüşmede, koalisyon ortağı Berlusconi'nin etkisi var mı; Türkiye'nin önemini bilen isimlerden birisi olarak? Avrupa

Birliğini sarsabilecek kadar Brüksel'den yetkileri geri almak isteyen bir duruşundan bahsediliyordu. Siz nasıl bir izlenim aldınız kendisiyle görüşmede?" sorusu üzerine Erdoğan, şöyle konuştu:

"Gerçekten Berlusconi'yle ve aynı zamanda Berlusconi'nin mesai arkadaşlarıyla seçim kampanyasında ciddi bir dayanışması oldu. Sözünü esirgemeyen bir hanımefendi. Türkiye ile olan münasebetlerini dört başlıkta öne çıkarmayı özellikle ifade etti. Bu başlıklardan biri 'enerji konusunda dayanışmayı artırabiliriz.' Biliyorsunuz ENI onların en önemli enerji şirketi. Göç konusu onların da bizim gibi sıkıntıda olduğu bir konu. Bunun dışında 'savunma sanayine yönelik ilişkileri bundan sonra daha da artırabiliriz?' dediler. Bunun üzerinde durabiliriz özellikle. Savunma sanayisi ile ilgili tabii SAMP-T konusu önem arz ediyor. İtalya ile Avrupa Birliği'nde gelecek destek de önem arz eden konuların içerisinde. 'İtalya'da biz şu anda iyi geldik, sayısal olarak iyi bir konumdayız.' dedi. Bu noktada da Avrupa'da dayanışma içerisinde olacağımız bir ülke. Uzun zamandır İtalya ile münasebetlerde bir zayıflama vardı. Bunu yeniden bir canlandırma konumuna gelebiliriz. Bu konuda mutabakatımızı orada karşılıklı olarak yineledik ve İtalya ile adımlarımızı da bu şekilde inşallah atacağız."

"Siyasette ebedi olarak dargınlık olmaz"

Türkiye'nin Körfez ülkeleriyle ilişkilerini normalleştirdiği hatırlatılarak, "Siz, 'Vakti, saati geldiğinde Esad'la da görüşebiliriz.' demiştiniz. Bu açıklamanızın ardından Rusya, 'Böyle bir görüşme olursa, ev sahipliği biz yapabiliriz.' demişti. Bu iki ülke ile ilgili son gelişmeler ne durumda?" sorusuna Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Siyasette ebedi olarak dargınlık, kırgınlık, küslük olmaz. Vakti, zamanı geldiği anda oturur, değerlendirir, ona göre de bir yenilemeyi yapabilirsiniz. Şu anda Türkiye olarak bu konularda sıkıntılı olduğumuz ülkelerle ilişkileri yeniden ele alabiliriz. Hele hele Haziran seçiminden sonra bir sil baştan yapabiliriz. Ve buna göre de yolumuza inşallah o şekilde devam edebiliriz." cevabını verdi.

Bitlis'te başıboş köpeklerin ısırması sonucu bir çocuğun kuduz olduğu ve tedavi gördüğü hastanede yaşamı yitirdiği hatırlatılarak, sahipsiz köpeklerle ilgili bir çalışma olup olmayacağı sorulan Erdoğan, şu ifadeleri kullandı:

"Öncelikle hayatını kaybeden yavrumuza Allah'tan rahmet diliyorum. Sahipsiz hayvanların yeri sokaklar değil, barınaklardır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığına gerekli talimatları verdim. Bakanlarım çalışıyor. Bu işi boş bırakmamalıyız. Konuyla ilgili atılacak adımlar neyse, ne tedbir gerekiyorsa yerine getirilecek. Bu konuda öncelikli olarak belediyeler, barınaklar inşa ederek sahipsiz, başıboş sokak hayvanlarını toplamalı. Mesela bizim Konya Büyükşehir Belediyemizin gerçekten çok örnek bir çalışması var. İstanbul'da Beykoz Belediyemizin de gerçekten çok örnek bir çalışması var."

Yani hem teşhis hem tedavi ve ondan sonra da hayvanları garipsemeyecekleri alanlara salıverme gibi bir çalışmayı şu anda Beykoz Belediyemiz de Konya Büyükşehir Belediyemiz de yapıyor. Ayrıca mesela İstanbul'da Orman Bölge Müdürlüğümüz ile Valiliğimizin müşterek yeni bir çalışmaları var. Bu hayvanların bakılabileceği ve daha sonra dernekler tarafından bunların bakımının üstlenilebileceği bir uygulamayı müştereken çalışıyorlar. Daha sonra da bunu bütün illere uygulamayı düşünüyoruz. Orman Bölge Müdürlüğü bu hayvanlar için uygun yerler ve hayvan severlerin de gelip ilgilenebilecekleri mekanlar oluşturmaya çalışıyor. Epey bir ilerleme de kaydedildi."

Togg ile ilgili eleştiriler

Yerli araç Togg'un gençler tarafından ilgi gördüğü belirtilerek satışa sunulduğunda gençlere özel bir kampanya olup olmayacağı sorulan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şöyle bir nihai noktaya gelsin; pazarlama süreci içerisinde, pazarlama teknikleri açısından orada belki böyle bir şey de düşünülebilir ama şu anda henüz konuşulmuş bir konu değil. Tabii bütün maliyet analizleri vesaire yapıldıktan sonra bunların belli bir yol haritası var. Bu yol haritasına göre de hangi sürede, hangi rakamlarla bunu piyasaya sürelim, ne zaman bu fiyatlar farklı bir hal alabilir, bunları o çalışmalardan sonra açıklayacağız." ifadelerini kullandı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in Togg Gemlik Kampüsü açılış törenine davet edildikleri ama katılmadıkları hatırlatılan Erdoğan, "Şimdi ziyaret etmek istiyorlar. Niye olmasın dedik." karşılığını verdi.

Muhalefet liderleri Togg Gemlik Kampüsü açılış törenine katılmış olsalardı, birlikte fotoğraf verip vermeyeceği sorusu üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti:

"Bizim kimseyle alıp veremediğimiz yok. Bunlar bir defa -Bay Kemal başta olmak üzere- tutturmuş Külliye aşağı, Külliye yukarı. Nasıl olduysa bir kere geldi. Gel arkadaş, gel. Burası benim şahsi mülküm değil. Burası bu milletin. Burası hizmet mekanı. Ama yok, tutturdu kafaya onu, o şekilde gidiyor. Şimdi Togg'la ilgili de hani diyordu ya 'Nerede fabrika?' Şimdi gelmek istediklerini söylediler. Buyursun gelsin dedik. Aynı şekilde Meral Hanım da istemiş, o da buyursun gelsin. Gezdirin, görsünler; bütün o robotik sistemleri, makineleri, o araçların tabandan tavana kaynaklarından diğer bütün işlemlerine varıncaya kadar nasıl yapıldığını görsünler. Biz bundan mutlu oluruz. Geleceklermiş."

Ahmet Kaya'nın kabrinin nakli

Şair, yazar ve fikir insanı Sezai Karakoç ve sanatçı Ahmet Kaya'nın vefat yıldönümü olduğu ve haklarındaki düşüncesi sorulan Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını şu sözlerle tamamladı:

"Her ikisine de Allah rahmet eylesin. İki gün önce de Ahmet Kekeç kardeşimin vefat yıldönümüydü. Onu da rahmetle anıyorum. Tabii Sezai Karakoç zaten sürekli olarak şiirlerini okuduğumuz, terennüm ettiğimiz bir üstadımız. Ahmet Kaya da ben cezaevine girerken Yedikule'de Kazlıçeşme'de yapılan programa gelmişti. Bu anlamlı günümüzde onun orada yaptığı konuşma, söylediği parçalar hakikaten unutulmazdı. Ben tabii istedim ki nakli kubur yapmak suretiyle Fransa'dan alalım, burada defnini yapalım. Aile olumlu yaklaşmadı, onun için getiremedik. Yoksa o, bu toprakların insanı. Ona yapılanları, o geceyi unutmamız mümkün değil. Kusura bakmayın, bazıları kızıyor 'niye öyle diyorsun' diye ama bu beyaz Türkler var ya; neler yaptılar malum.

Normal zamanda 'Ahmet Kaya şöyle, Ahmet Kaya böyle' Peki o gece yaptığınız ne? Neler demediler ki? Biz bir kez daha rahmet diliyoruz. Ama bizim nakli kubur teklifimiz hala masadadır. Bu teklifin değerlendirilmesiyle buna göre bir adım atılabilir. Çünkü bu topraklar, onun toprağıdır. Yeter ki aile bu konuda kararını versin ve adımı da ona göre atarız. Çünkü bu ülkede sevenlerinin olduğu kadar herhalde Fransa'da seveni olmaz."

Beklenen son; KKM artışı durdu

Alaattin AKTAŞ

18 Kasım 2022 Cuma

✓ KKM'de bir aydır kendini hissettiren yavaşlamadan sonra nihayet durma aşamasına gelindi. Geçen haftaki KKM artışı 1 milyar lirayı bile bulmadı.

✓ KKM tabii ki bir anda çözülmeyecek ama artık mevcut koşullar değişmezse çözüme başlayacak.

✓ Pek KKM'den çıkacak ya da KKM'ye gitmeyecek paranın adresi neresi olacak?

Kur korumalı mevduat hesaplarında ekim ayı ortasında başlayan yavaşlama 4-11 Kasım haftasında somut bir hal aldı. KKM bakiyesi söz konusu hafta içinde yalnızca 981 milyon lira arttı. 4 Kasım'da 1 trilyon 473 milyar lira olan KKM büyüklüğü 11 Kasım'da 1 trilyon 474 milyara çıktı.

Bir haftadaki artış 1 milyar lira bile değil! Bu, KKM uygulamasının başladığı geçen yılın aralık ayından bu yana kaydedilen en düşük haftalık artış.

Aslında bu tutarın yeni hesap açılışlarıyla değil, mevcut hesapların yenilenmesi sırasındaki dönüşlerle gerçekleştiği de ortada. KKM'den elde ettiği getiriyi anaparaya ekleyenler sayesinde bu artış ortaya çıkıyor. Dolayısıyla hesap tutarı gerçekte belki azalıyor bile...

Çözülme de artık artış yok

Mevcut koşullarda kur korumalı hesapta durmanın pek getirisi kalmadı. Hatta hiç kalmadı.

KKM hesabını dövizden dönüşüm yoluyla açtırmanın gerçek kişiler için aslında hiç mi hiç avantajlı bir yönü zaten yoktu. Hep söylüyoruz; şirketler bir dizi vergi avantajı için bu hesabı tercih etti. Ama elinde dövizi olanın kendini kur artışına endeksleyip bu hesaba girmesi zaten anlamsızdı. Onlar, yalnızca kur artışı faizden düşük kalırsa aradaki faiz farkını alabileceklerdi. Bu da hiç gerçekleşmedi.

TL ile hesap açtıranlar ise bir dönem çok iyi getiri elde etti. Dün de yazdım; TL cinsinden hesap açtıranlara mart-ekim döneminde, yani sekiz ayda bütçeden 91.6 milyar lira kur farkı ödendi.

Ama bu ödeme giderek hız kesiyordu, çünkü dövizdeki artış yavaşlıyordu. Döviz kuru baskılandığı sürece de kur farkı alma olanağı iyice daralacaktı.

Alternatif alanlar açılıyor

Bir yandan kur korumalı mevduatın getirisi kur artışı yavaşladığı için pek kalmazken, alternatif araçlar devreye girmeye başladı. Her ne kadar KKM hesabı açtıran kendini döviz kurundaki artışa karşı garantiye alıyorsa da, bankaların döviz hesaplarına yüksek sayılabilecek faizler vermeye başlamaları tasarruf sahibinin kafasını karıştırdı.

Hele hele dövizden dönerek KKM hesabı açtıranların zaten döviz tutma alışkanlığı vardı ve öyle anlaşıyor ki onlar dövizlerini alıp bankaların yolunu tutarak görece yüksek faizle DTH açtıracak.

KKM'ye TL ile girenler de bakacaklar ki kur artışı yok. Onlar için iki seçenek bulunuyor. Ya paralarını en azından bir süre KKM'den çıkarıp faiz getirisi elde edecek şekilde döviz cinsinden bankada tutacaklar. Ya da KKM'de şimdi yüzde 13.5 düzeyinde bulunan, 24 Kasım'dan sonra ise muhtemelen yüzde 12'ye inecek olan faizden çok daha yüksek faiz vermeye başlayan bankalarda mevduat hesabı açtıracaklar.

Ya diğer alanlar?

KKM'de bir anda öyle yüklü çözülme olmayacaktır. Ama KKM'ye girişlerin duracağı da açıktır. Dolayısıyla hem azar azar KKM'den çıkacak, hem de KKM'ye girmeyi düşünüyorken vazgeçecek para nereye gidecek?

İki alanı söyledim; DTH ve mevduat...

Ama seçenekler bununla sınırlı değil elbette. Türk halkı altın tutmayı sever, bir alan bu.

Gayrimenkul değişmez yatırım aracı olarak görülür. Ancak gayrimenkul yatırımı öyle çok kolay değil, herkesin gücünün yetmesi de mümkün değil ve hızlı bir şekilde nakde dönme olanağı olmayabilir. Ancak bu dezavantajlarına rağmen KKM'deki yavaşlama ya da çözülme gayrimenkul fiyatları için bahane edilebilir. Normalde artmayacak ya da az artacak gayrimenkul fiyatları, sanki KKM'den para yağıyormuş gibi kullanılarak yükseltmek istenebilir.

Bir başka alan da tabii ki borsa. Bu konuda çok dikkatli olunması gerektiği hep vurgulanıyor. Borsa uzmanları sürekli uyarıyor. Hisse senedi konusuna ilgi duyanların öncelikle bilgi sahibi olmalarında kesin yarar var. Bu köşede 26 Ekim'de yer alan yazımı okumanızı da öneririm.

DÜNYA'YA VEDA!

Benim Dünya ile tanışmam çok eskilere uzanıyor; 1985 yılına... O yıl Anka Haber Ajansı'nda işe başladım ve bir süre sonra kendimi imzasız olarak Dünya'nın başyazılarını yazarken buldum. Kabul etmem gerek; büyük bir mutluluktan bu. Her ne kadar benim yazdığım belli değilse de Dünya gibi bir gazetenin başyazılarını yazıyordum. Benim bilmem bana yetiyordu. Bir süre devam etti bu. Sonra 2000 yılının ilk aylarında Anka'dan ayrılış ve Dünya bünyesine katılışım... Bu yılı da bitti sayarsak 23 yıl da böyle geçmiş... Dünya serüvenim 2000 yılında haftalık Reel Ekonomi adlı ekin sorumluluğunu üstlenerek başladı, sonra bu ekin adı şimdiki köşemin adına esin kaynağı olan Eko Analiz olarak değişti... 2006'da haftanın belli günlerinde başladığım köşe yazılarım da bir süre sonra her güne döndü.

★★★

Bugün Dünya'ya veda vakti... Şimdiye kadar yazılarımı okuyan, destek veren, eleştiri ve görüşleriyle katkıda bulunan herkese teşekkür ederim. Dünya'ya veda ediyorum ama sizlerden ayrılmıyorum. Artık “**Nasıl Bir Ekonomi**” var!

22 bin dolara makine tamiri...

Ferit Barış PARLAK

18 Kasım 2022 Cuma

“Teknikersiz olmaz” yazımdan sonra...

Gaziantep’ten bir üretici arayıp, anlattı...

“2 makine sürekli arızalanıyordu...

Şehir dışından mühendislere, teknikerlere de gösterdik... Ama sıkıntılar devam etti...
Sonuçta Belçika ile bağlantıya geçtik... Şubat ayıydı, 2 tane çocuk geldi... Teknik
elemanlarmış...

15 dakika baktılar ve makinelerin yerlerinin değiştirilmesi gerektiğine karar verdiler...

8 aydır hem arıza yok, hem de makinelerin performansı arttı... Hatta elektrik
tüketimleri de azaldı...”

Ekledi:

“Soran o kadar çok ki, biz de onları tavsiye ediyoruz, üzülerek!”

Ne kadara mal olduğunu da sordum...

“Yol paralarıyla birlikte 22 bin dolar verdik”...

18.11.2022

Bu paranın Türkiye’de kalmasını sağlayacak makine mühendisi sayısı ile ilgili yorumu size bırakıyorum... İşsiz gezen makine mühendisi sayısı ve çalışanın dahi teknik bilgilerden yoksun oluşunun nedenleri ile ilgili yorumu da...

VELHASIL

Eğitim sistemimiz sayesinde, hepimiz rahatlıkla, “Maliyetlerimiz yüksek” diyebiliyoruz...

“Verimsizliğim yüksek” diyebilenlerimizin sayısı arttıkça, maliyetleri düşürebileceğimizi ise gelişmişlerden duyuyoruz...

Ankara Sanayi Odası’nın (ASO) çalışmasını hatırlamakta fayda var... ASO, “Verimsizim” diyebilme cesareti gösterebilenlerimizin, üretimini, yatırım yapmadan 3’e katlayabileceğini kanıtlamıştı...

4 aylık eğitimden geçen ‘gönüllü 8 şirket’, ‘model fabrika’ ile verimliliğini 3 kata kadar artırmıştı...

Abdulkadir Selvi

İYİ Parti, Millet İttifakı'ndan ayrılacak mı

Meral Akşener'e daha önce Bahçeli "Evine dön" çağrısı yapmış, Cumhurbaşkanı Erdoğan da güçlü bir şekilde destek vermişti.

Bırakın evine dönmeyi, Akşener ile Cumhur İttifakı liderleri arasında sert tartışmalar yaşandı. Buna rağmen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Akşener'e çağrısını tekrarladı. 6'lı masayı terk etmesini istedi. Erdoğan'ın, Bahçeli ile görüşmesinden sonra bu çağrıyı yapması anlamlıydı.

Peki Akşener, 6'lı masayı terk edecek mi? Öyle bir hava yok. Tam aksine Akşener, bu çağrıya çok sert bir karşılık verdi, "Milletimizin geleceğinin heba edildiği bir kumar masasında hiç olmadık, bundan sonra da olmayacağız" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çağrısı hakkında İYİ Parti kulislerini de yokladım. 6'lı masadan kalkacakları yönünde bir eğilim hissetmedim. Erdoğan'ın davetinin 6'lı masayı parçalamaya dönük olduğunu düşünüyorlar.

Peki Erdoğan, Akşener'in böyle bir karşılık vereceğini tahmin etmiyor muydu? Lider, yaptığı hamlenin birkaç adım sonrasını düşünen birisidir. Hele Erdoğan gibi tecrübeli bir lider. O nedenle Erdoğan'ın bu çağrıyı neden yaptığını seçim döneminde daha iyi anlayacağız.

BAŞÖRTÜSÜ KONUSUNDA NE YAPACAKLAR

Başörtüsüyle ilgili Anayasa değişikliği teklifi turnusol kâğıdı gibi olacak.

Siyaset bir kez daha başörtüsü üzerinden dizayn edilecek.

Meral Akşener bunu fark etmiş olmalı ki 6'lı masanın toplantısına başörtüsüyle ilgili Anayasa değişikliğini getirdi.

Akşener, Anayasa değişikliğinin referanduma götürülmesinin seçimlerde Erdoğan'a artı puan kazandıracağını düşünüyor. Bunun için ya Meclis'te düşürülmesi ya da

referanduma gitmemesi için 400 milletvekilinin oyuyla kabul edilmesi gerektiğini savunuyor.

6'lı masadaki hava ise Anayasa değişikliğinin Meclis'ten geçmesini engellemek yönünde.

Onun için oylamaya katılmamayı tartışıyorlar.

DESTEK VERMEYECEKLER

Peki bunu nasıl sağlayacaklar? İYİ Partili bir yöneticiye sordum.

“28 Kasım'da Parlamenter Sistem'e dönüşü esas alan yeni Anayasa önerimizi açıklayacağız. Böylece iktidara biz yeni Anayasa önerisinde bulunduk. Başörtüsü konusundaki Anayasa değişikliğine destek vermeyeceğiz diyeceğiz” dedi.

Başörtüsüyle ilgili Anayasa değişikliğini engellemek Meral Akşener'i, Ahmet Davutoğlu'nu, Ali Babacan'ı, Gültekin Uysal'ı ve Temel Karamollaoğlu'nu kurtaracak mı?

MERAL HANIM AYNI GÖRÜŞTE MİSİNİZ

Terörist teröristliğini kabul etti ama muhalifler, onun terörist olmadığını ispat etmeye çalışıyorlar.

Ahlan Albashir, “Patlatın” talimatını Kobani'de PYD-YPG'nin yöneticilerinden biri olan Hacı'dan aldığını itiraf etti. Ama İYİ Partili Ahmet Kamil Erozan, teröristin kabul ettiğini kabul etmiyor.

Teröristin itiraf ettiğini itiraf etmiyor.

Ahlan Albashir'e terörist denebilmesi için elde yeterli delil olmadığını savunuyor.

“Şimdi bu kadının terörist olarak tanımlanması için elde ne delil var bilmiyorum ama ben şu seçeneği de aklımızda tutalım demek durumundayım. O kadın elindeki paketin içinde ne olduğunu da bilmiyor olabilir” diyor.

O KARE

İYİ Parti Genel Başkan Başdanışmanı Turhan Çömez ise Ahlan Albashir'in 1600 kamera görüntüsü arasında seçilen bir karesini almış, bu fotoğrafı kim çekti, bakalım bunun altından ne çıkacak diye soruyor.

O, Erozan kadar net konuşmuyor ama “Bu iş bir danışıklı dövüş” demeye getiriyor. İktidarın bu işin içinde olduğuna dair bir imada bulunmaya çalışıyor.

PKK DAHI SAVUNAMADI

Bunu HDP bile söylemedi. Bunu Kandil bile savunmadı. Ama milliyetçi-muhafazakâr kökenden gelen İYİ Parti'nin iki yöneticisi söyleyebiliyor.

Ahmet Kamil Erozan İYİ Parti'de genel başkan yardımcısı.

Turhan Çömez ise genel başkan başdanışmanı.

Sözü uzatmadan Akşener'e sormak istiyorum. Meral Hanım, siz de genel başkan yardımcınız ve genel başkan danışmanınız gibi mi düşünüyorsunuz?

İMAMOĞLU 1 YIL ÖNCE UYARILMIŞ

Beyoğlu'nda canımızı yakan patlama, saksı tartışmasını da beraberinde getirdi. Ahlam Albashir'in, çiçek saksısının içine bıraktığı patlayıcı yüklü çantanın infilak etmesi üzerine 6 vatandaşımız yaşamını yitirmişti. Bunun üzerine İstiklal Caddesi'ne konulan saksılar tartışma konusu olmuş, Ekrem İmamoğlu ise özeleştiri yapmak yerine alaylı bir dille cevap vermişti. İmamoğlu, "Ortak akılla saksılara suç bulmak değil de saksıları çalıştırmak lazım" demişti.

Patlamadan sonra İstanbul Valiliği'nin kararıyla oturma grupları ve onlara bitişik olan saksılar kaldırıldı ama tartışma bitmedi.

Çünkü Ekrem İmamoğlu'nun İstiklal Caddesi'ne konulan saksıların kaldırılması için İstanbul 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 1 yıl önce uyarıldığı ortaya çıktı.

BİR HAFTA İÇİNDE...

İstanbul 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 11.03.2021 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na gönderdiği resmi yazıda, 2016 yılında İstiklal Caddesi'ne ilişkin olarak alınan karar hatırlatılarak caddeye yerleştirilen, "Tabelalar, bankamatik kabini ve oturma alanları İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca bir hafta içerisinde arındırılarak onayla düzenleme projesine uygun hale getirilmesi" istenmiş.

belirlenen Kentsel Sit Alanı içinde ve İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 22.09.2010 tarih ve 3791 sayılı kararı ile uygun bulunan (21.12.2010 tasdik tarihli) Beyoğlu 1/1000 ölçekli Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planında kalan, İstanbul II Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 09.03.2016 tarih ve 4263 sayılı kararı ile İstiklal Caddesine ilişkin düzenleme projesi (Beyoğlu İstiklal Caddesi ve Tramvay Hattı Uygulama Projesi) 2863 sayılı yasa açısından uygun bulunan, 11.02.2021 tarih ve 9088 sayılı kararı ile İstanbul II Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 09.03.2016 tarih ve 4263 sayılı kararı ile onaylı düzenleme projesinde olmayan ve projesinden farklı olan uygulamalardan (tabelalar, bankamatik kabini ve oturma alanları) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca bir (1) hafta içerisinde arındırılarak onaylı düzenleme projesine uygun hale getirilmesine, neticesinde hazırlanacak bilgi, belge ve fotoğrafların iletilmesine, Kurulumuz izni olmadan herhangi bir uygulama yapılmaması ve aksi takdirde 2863 sayılı Yasanın 65. maddesi kapsamında işlem yapılacağı hususlarının hatırlatılmasına" karar verilen alana ilişkin; bahsi geçen uygulamaların kent mobilyası ölçeğinde olduğu, herhangi bir montaj elemanı ile sabitlenmediği, söz konusu uygulamaların gerek tarihi ve anıtsal yapılar ile gerekse zemin yapısına müdahale etmeyen, tescilli eserlerle veya kent estetiği ile uyumlu olacak şekilde İstiklal Caddesi ziyaretçilerinin kullanımını rahatlatan ve konforlarını iyileştiren kentsel mobilya uygulamaları olduğu ve sökülüp takılabilir nitelikte olduğunun belirlendiği) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Etüd ve Projeler Daire Başkanlığı

AMACIM SUÇLAMAK DEĞİL

Yazışmaların hepsi elimde. Sizi detaya boğmak istemiyorum. Bu belgeyi paylaşmaktan maksadım, Ekrem İmamoğlu, oturma gruplarını kaldırmadığı için bu terör eylemi oldu demek değil. PKK orada saksılar olduğu için bu saldırıyı gerçekleştirmedi. PKK orada dururken faturayı İmamoğlu'na kesmem. Ama sonuç itibarıyla bomba yüklü çanta o saksıların içine konuldu. Oturma gruplarının kaldırılması için Ekrem İmamoğlu yazılı olarak uyarıldı. Ama o her zamanki gibi uyarılara kulak asmadı. Bu da yetmezmiş gibi bir de çıkıp "Saksıları çalıştırmak lazım" diye alay etti.

Beni rahatsız eden bu alaycı dil oldu.

ASLI BAYKAL AK PARTİ'YE GEÇECEK Mİ

Aslı Baykal, CHP yönetimine eleştirilerde bulunmaya başladı ya hemen itibarsızlaştırmak için harekete geçtiler. Kimi mektuplar yayınlıyor, kimi AK Parti'ye katılacağı yönünde haberler yapıyor.

Bu da gösterdi ki Aslı Baykal'ın çıkışı birilerini fena halde rahatsız etmiş. Peki Aslı Baykal sorduğu sorularda haksız mı?

Türkiye'nin Libya Tezkeresi'ne CHP nasıl karşı çıkar?

CHP, Irak ve Suriye Tezkeresi'ne niye hayır oyu verir?

Yok terörle mücadele iktidara yarayacakmış. Aslı Baykal da "O zaman çıkın, sizde terörle mücadele edin" dedi. Aslı Baykal haksız mı?

Buna rağmen yine de Aslı Baykal'ı aradım.

AK Parti'ye geçeceği yönündeki iddiaları sordum.

"Ben sadece görüşlerimi paylaşıyorum. Teorik bir çerçeve çiziyorum. Hiçbir siyasi angajmanım yok" dedi.

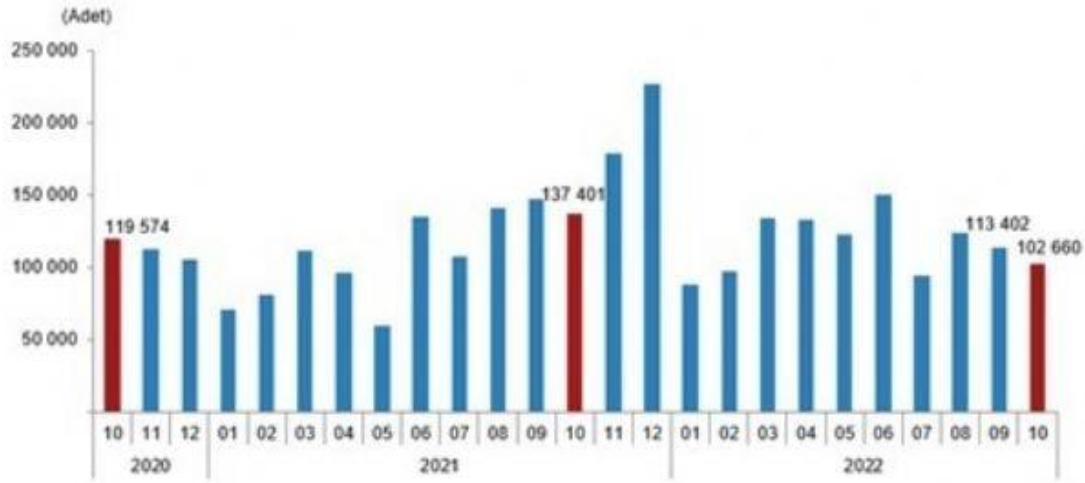
Esfender KORKMAZ

Konut piyasasında anarşi oluştu

18 Kasım 2022 Cuma

Son üç aydır konut satışları düşüyor. Ayrıca konut fiyatları geçen sene Ekim ayına göre de bu sene Ekim ayında yüzde 25 oranında düştü. Aşağıdaki grafik son üç yılın satışlarını gösteriyor.

KONUT SATIŞLARI

Kaynak: TÜİK

Konut satışları neden düşüyor?

1.Konut fiyatları balon yaptı...

Merkez Bankası Konut Fiyat Endeksi'ne göre bu sene Eylül ayında konut fiyatlarındaki yıllık ortalama artış enflasyonun üstünde yüzde 189,2 oranında oldu.

18.11.2022

2022 ayında yıllık yüzde artış olarak bakarsak;

*TÜFE: 83,45.

*Yİ-ÜFE: 151,50.

*Türkiye Ortalama Konut Fiyat Artışı: 189,2.

*İstanbul Konut Fiyat Artışı: 212.1 oldu.

Konut fiyatlarında TÜFE'nin etkisi giderildikten sonra, reel artış oranı yüzde 58 oldu. Aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi, konut fiyatlarında reel artış, başka bir ifade ile konut fiyatlarının enflasyonun üstünde artarak balon yapması, 2021 sonunda, hükümetin yanlış faiz kararı ile ve kur artışına paralel olarak artmıştır.

Bu demektir ki Türkiye'de gayrimenkul fiyatlarında TL değil, dolar kuru etkili oluyor. Türkiye'de konut yatırımı, dolara alternatif bir yatırım aracı olarak görülüyor. Bu nedenle TL'den kaçış ve konuta talep artışı fiyatları da artırdı.

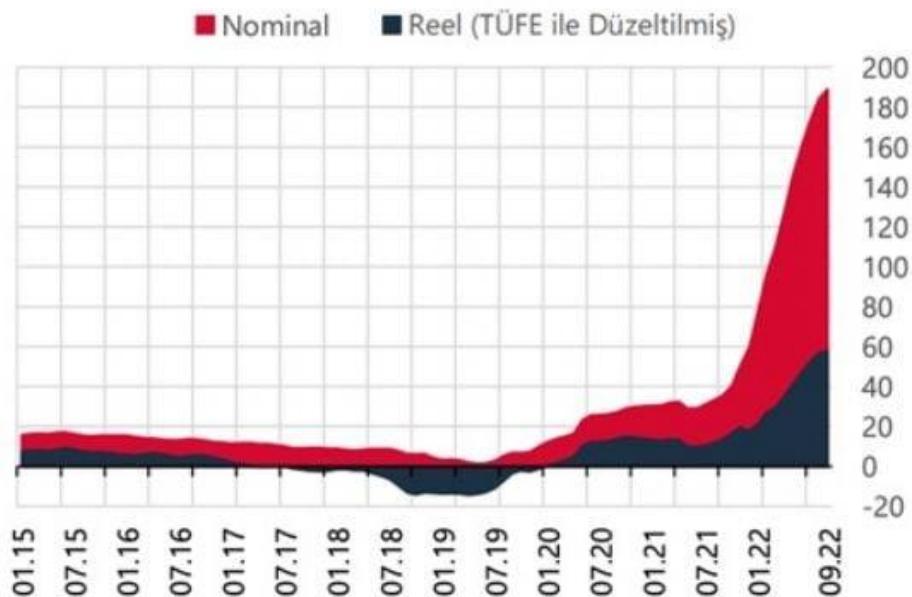
Gayrimenkul fiyatlarının artmasının bir diğer nedeni; gayrimenkul alımlarının bir kara para aklama aracı olarak kullanılmasıdır.

Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü (FATF), Türkiye'yi 'kara para aklamada yeterince çaba göstermeyen' ülkelerin bulunduğu 'gri liste'ye aldı.

Bu bize aynı zamanda ucuz vatandaşlık yoluyla yabancıların, gayrimenkul alımı yoluyla yerlilerin kara para akladıklarını gösteriyor.

Netice olarak konut fiyatları balon yaptığı için talep düştü.

KONUT FİYAT ENDEKSİ YILLIK YÜZDE DEĞİŞİM

Kaynak: Merkez Bankası

2.Enflasyon nedeni ile halkın satın alma gücü düştü ve konut talebi azaldı.

3.Hükümetin başlattığı sosyal konut projesi, bugünkü satışları düşürdü.

Hükümet, 250 bin konut ve bir milyon altyapılı arsa satışı yapılacağını açıkladı. Başvuru sayısı beş milyonu geçti. Bu nedenle konut talebi ertelenmiş oldu.

Konut piyasasında ve kiralarda anarşi oluştu.

11 Haziran 2022'de Türk Borçlar Kanunu'nda aşağıdaki değişiklik yapıldı.

"GEÇİCİ MADDE 1- Konut kiralari bakımından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ilâ 1/7/2023 (bu tarih dâhil) tarihleri arasında yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin anlaşmalar, bir önceki kira yılına ait kira bedelinin yüzde yirmi beşini geçmemek koşuluyla geçerlidir."

Arkasından Eylül ayında Cumhurbaşkanı Erdoğan, "sosyal konut projesinin yüksek kirayla korsanlık yapanlara büyük darbe olacağını" söyledi.

Dünyada kabile devletinde dahi böyle bir uygulama olmaz. Enflasyon yüzde 85 iken kira artışlarının yüzde 25 ile sınırlı tutulması, ev sahibinin satın alma gücünde yüzde 32,43 oranında reel kayıp demektir. Bu uygulama sözleşme yapan iki kişiden birinin cebinden zorla para alınıp diğerinin cebine aktarılması demektir.

Fahiş kiraya engel olmak için, yıllık kiralari enflasyondan veya şimdi iş yerleri için uygulanan 12 aylık ortalama TÜFE'den yüksek olamaz denilebilirdi.

Kiralari reel olarak düşürmek, Anayasaya aykırıdır. Zira anayasa mülkiyet hakkının ancak kamu yararı ile sınırlanacağını söylüyor. Devletin Robin Hood olarak birinin cebinden zorla para alıp, diğerinin cebine koyması kamu yararı değildir.

İktidarın seçim popülizmi olarak bu söylemleri ve kanunla kiralara sınır getirmesi, konut kiralariında anarşi yarattı. Uyuşmazlıklari ve hileli yolları artırdı. Yeni kiralariarla eski kiralari arasında uçurum yarattı.

Medeni Batı ülkelerinde, sosyal konut uygulaması; devletin konutu yaptıktan sonra, konutu olmayanlara ucuza satması, ucuza kiralaması veya kira yardımı yapması ile oluyor.

Türkiye'de üretici ve tüketici güveninin dip yapmasının ve ekonomik istikrarın bozulmasının bir nedeni de, hükümetin bu tür yanlış kararlarıdır.

18 Kasım 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

İngiltere'deki krizin sebebi

İngiltere'de son 40 yılın en yüksek enflasyonu yaşanıyor. Sabah ekonomi yazarı **Hülya Güler**'in dün güzel bir İngiltere analizi vardı. **Hülya Güler**, Londra sokaklarını, çarşı pazarını dolaşmış ve "**İngiltere'de hayat durdu**" başlıklı güzel bir analiz yazmış.

Noel yaklaşmasına rağmen dükkânlar kepenk indirmiş, marketler indirimlerle satış yapmaya çalışıyor, sokaklar ise boş. İngilizler para harcamayı bırakmış. Halk tek öğünle beslenmeye başlamış. Hükümet ise insanlara hâlâ tasarruf öneriyor.

Talep olmamasına rağmen enflasyon durmuyor. Bazı uzmanlara göre bunun sebebi "**Brexit**", yani İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılması. Ancak burada o İngiliz uzmanların ıskaladığı bir nokta var. O da Ukrayna Savaşı dolayısıyla konulan ambargolar. Yani Avrupa ile birlikte bütün dünya bir ekonomik bunalımın içinde.

Brexit, İngiltere'nin yaşadığı krizle mücadelesini zorlaştırmış olabilir, ancak krizin asıl sebebi kesinlikle bu değil. Rusya ile Savaşı körükleyen İngiltere, bu rolünü gizlemek için elinden geleni yapıyor. Dahası halkın gözünün içine baka baka kendini kandırıyor.

6'LI MASA, DEVLETİNE DEĞİL FETÖ'CÜ VE PKK'LI TROLLERE İNANIYOR

Beyoğlu İstiklal Caddesi'ndeki bombalı saldırıyı gerçekleştiren terörist **Ahlan Albashir**, emniyetteki ifadesinde saldırıyı nasıl planlandığını itiraf etti. Ayrıca kadın terörist, PKK ve YPG ile ilişkisini kabullendi. Türkiye'ye Hatay'dan girdiğini anlatan terörist, bomba patladıktan sonra kendisini kaçıracaklarını da itiraf etti.

Örgüt içerisindeyken temmuz ayında Münbiç'te bölgenin önde gelenlerinden ve YPG'nin istihbarat biriminden olduğunu öğrendiği **Hasan Cemil** isimli kişinin yanına gelerek, "**Hacı sana önemli bir görev verecek**" dediğini belirten terörist, "**Daha sonra bölgedeki bir çiftlik evinde Hacı ile görüştüm. Burada bana Bilal diye birisiyle Türkiye'ye gideceğimi söyledi. 400 lira ile 2 cep telefonu vererek daha**

önce hiç tanımadığım ve karıkoca rolü yaptığım kişiyle aracılar vasıtasıyla gittiğim İdlib'de buluştum" dedi.

Böylece terör saldırısını PKK/YPG'nin yaptığı tescillendi. PKK'nın arkasında Amerika'nın olduğu ise herkesin bildiği bir sır olarak devam ediyor. Bu sırrı en iyi saklayanlar ise kendine altılı masa diyen muhalefet. Terörü küresel çetelerin değil iktidarın bir suçu olarak göstermek için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu yalanı da sosyal medyada FETÖ'cü ve PKK'lı troller aracılığıyla yayıyorlar.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, "6'lı masanın görünmeyen iki ayağı FETÖ ve **PKK'dır**" diye boşuna demiyor.